

COASTNET LIFE (LIFE17/NAT/FI/000544)

**Framnäs (Tapelsåsen - Lindöviken - Heimlax)
toimenpidesuunnitelma**

Kimmo Kolehmainen 9.12.2022

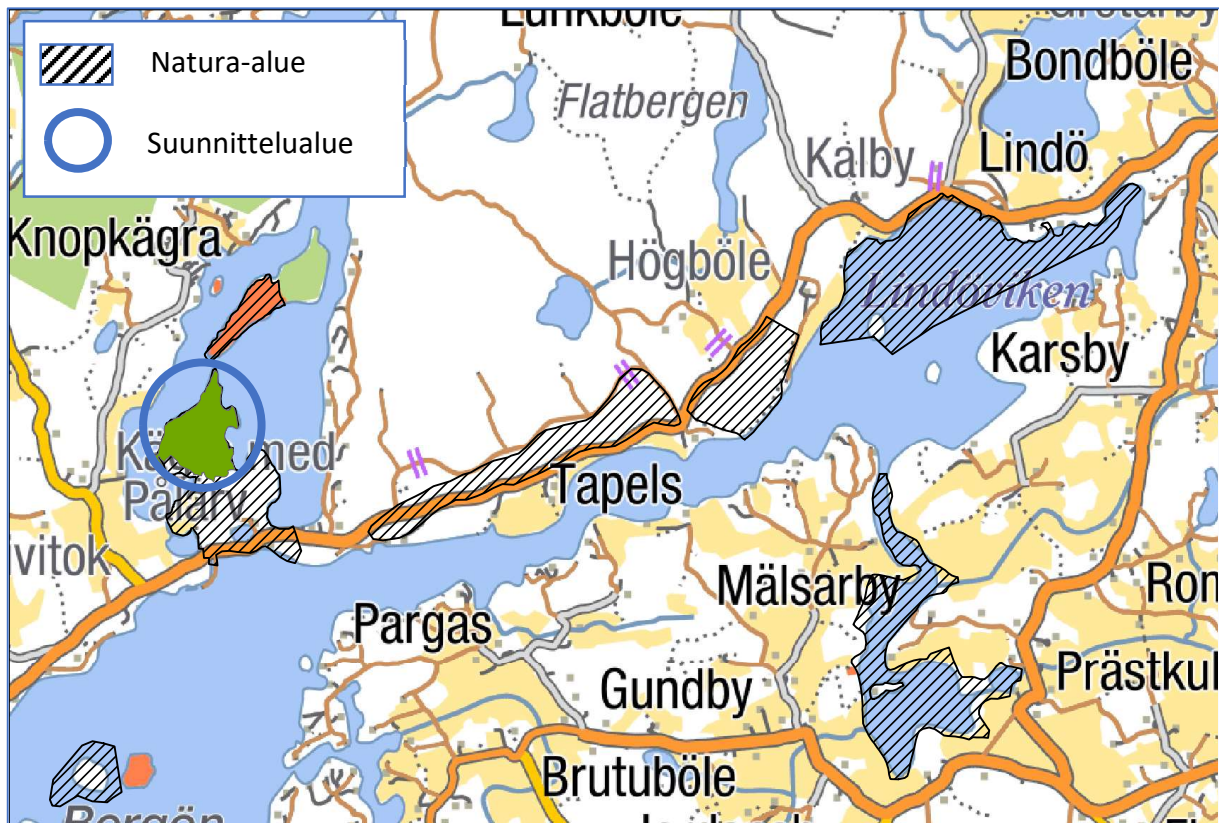

Tämä toimenpidesuunnitelma on laadittu CoastNet-LIFE-hankkeessa EU-komission LIFE-rahoituksen tuella. Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Valokuvat: Kimmo Kolehmainen

Kartat on tulostettu suojelualueiden kuviotietojärjestelmästä SAKTista ja lajitietojärjestelmä LAJIGISistä. © Metsähallitus ja ympäristöhallinto 2022 © Maanmittauslaitos 2022 © Karttakeskus Oy Lupa L5293

Uhanalaisaineistoa sisältävät karttatulosteet: Lajien havaintopaikkatiedot sisältävät viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisia salassa pidettäviä tietoja uhanalaisista eläin- tai kasvilajeista (24 §:n 1 momentin 14 kohta).

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti natura-alueella.

© Metsähallitus ja ympäristöhallinto 2022 © Maanmittauslaitos 2022 © Karttakeskus Oy Lupa L5293

1 Yleiskuvaus

Lomakkeella annetaan hallinnolliset yleistiedot alueesta, kerrotaan suunnitelman tavoite ja sen mukaan tehtävien toimenpiteiden pinta-alat sekä kuvataan suunnitteluprosessi.

Suunnittelualueen nimi	Framnäs	Pinta-ala (ha)	31,57
		Josta vettä (ha)	0
		Päivämäärä	9.12.2022

Kunta / kunnat	Kunta osa
Raasepori	Bromarv

Puistoalue
634- Rannikko
ELY-keskus
1- Uusimaa

Tekijä(t)
Kimmo Kolehmainen

Suunnitelman tavoite / tavoitteet	Hoidon tavoitteena on parantaa Natura 2000-alueen perinneympäristöjen ja jalopuumetsien tilaa sekä ylläpitää niillä esiintyvien vaateliiden lajien elinolosuhteita.
-----------------------------------	---

Suojelualueet ja muut alueet				
Koodi	Nimi	Pinta-ala (ha)	Pinta-ala suunnittelualueella	Lisätietoja
FI0100002	Tapelsåsen - Lindöviken - Heimlax	91,51	30,92	
YSA010026	FRAMNÄSIN LUONNONSUOJELUA	85,40	31,55	

Erityisarvot	Luokka / arvo	Pinta-ala (ha)

Kaava	Merkintä
Uudenmaan maakuntakaava	SL

Muut aluetta koskevat suunnitelmat ja selvitykset	Vuosi	Kattavuus
Lakkisienikartoitus	2018	Valtaosa suunnittelualueesta
Kääpäkartoitus	2018	Valtaosa suunnittelualueesta
Nivelkärsäiskartoitus	2018	Näsebergetin pohjoispuoli, noin 7 hehtaaria
Kovakuoriaiset	2018	Näsebergetin etelärinne, 10 runkoikkunapyydystä
Kovakuoriaiset	2021	Ei tietoa
Jäkäläkartoitus	2020	Valtaosa suunnittelualueesta
Sammalkartoitus	2021	Eteläinen osa suojelualueesta, sivuaa suunnittelualueita
Arkeologisten kohteiden inventointi	2021	Valtaosa suunnittelualueesta

Nilviäskartoitus	2019	Kuusi seulosnäytepaikkaa suunnittelualueen länsireunassa
------------------	------	--

Suunnitelman osallistaminen ja tiedotus		
Tapahtuma	Päiväys	Henkilö / organisaatio
Maastokäynti maanomistajan kanssa	9.9.2022	Gunilla Donner ja Johan Köhler
Suunnitelman hyväksyminen	25.10.2022	Gunilla Donner (Maanomistajien edustaja)
Suunnitelman hyväksyminen	5.12.2022	Uudenmaan Ely-keskus

Kuva 2. Framnäsin pähkinäpensasvaltaista lehtoa

1A Tiivistelmä

Toimenpidesuunnitelma	Framnäsin tps
Tiivistelmä suomeksi	<p>Hoidon tavoitteena on alueen jalopuumetsiköiden, lehtojen ja perinnebiotooppien ja niillä esiintyvän lajiston säilymisen turvaaminen pitkällä aikavälillä. Niittyjen ympärillä olevien puoliavoimien hakamaiden pinta-alaa kasvatetaan. Alueella on myös arvokkaita, pienialaisia luontotyyppisiä, kuten kalliojyrkänteitä. Uhanalaiset lajit huomioidaan luonnonhoitotöissä. Uusi menetelmä - ajoittainen ja kontrolloitu laidunnus - otetaan käyttöön. Menetelmän avulla pyritään säilyttämään lehdon ja jalopuumetsikön puoliavoimuus, samalla edistään jalopuiden uudistumista ja vaateliiden lehtolajien sekä lahoppuilla elävien lajien säilymistä. Henkilötyönä tehtävän kunnostuksen jälkeen toteutetaan jatkuva hoito nautakarjan laidunnuksen avulla. Kuusia, koivuja ja leppiä poistetaan jalopuiden ympäriltä ja kuusta lehdoista. Jatkuvana hoitona on nautakarjan laidunnus osassa jalopuumetsiköitä ja lehtoja. Myös nuorta haapa kaulataan vähäisiä määriä jalopuiden läheltä, mutta alueella on haapaan sidottua uhanalaista lajistoa, joten haapajatkumo on säilytettävä. Poistettava puusto kaadetaan ja päätetään metsurityönä. Osa puista kaulataan ja järeimmät rungot jätetään metsiköihin lahoppuiksi. Tarkoituksena on järjestää talkoot, jonka aikana raivausjätettä kasataan ja poltetaan.</p>
Tiivistelmä englanniksi	<p>The Framnäs private nature reserve was founded in 1929 and 1933. It is part of the Tapelsåsen-Lindövikens-Heimlax Natura 2000 site. The planning area involved in the CoastNet LIFE project is circa 24 ha. In this diverse area for example broad-leaved forests, herb-rich forests, rock surfaces, coastal areas and meadows form a mosaic of habitats. The broad-leaved forests are rich in <i>Quercus robur</i>, <i>Tilia cordata</i> and <i>Corylus avellana</i>. The field layer is rich in species, consisting of both herb-rich forest and meadow species. The spring aspect is remarkable for example <i>Pulmonaria obscura</i>, <i>Anemone nemorosa</i>, <i>Corydalis solida</i> and <i>Lathyrus linifolius</i>. Among the vascular plants that bloom in summer, for example, the <i>Melampyrum nemorosum</i> and <i>Neottia nidus-avis</i> are noteworthy.</p> <p>The area has been grazed until at least the 1930s. After this hay was still harvested from the meadows and fields for some period of time. There are still signs of mowing and pasture history in the area (other than signs in vegetation and other semi-natural grassland species present). These are remains of barbed wire fence, barns and old haypoles.</p> <p>The landowner of the private nature reserve of Framnäs has removed young trees from old meadows since the establishment of the reserve in 1930's. Trees have also been cleared at some point around broad-leaved trees as well. Old conservation regulations state that dead trees may be felled, and spruce removed from the area to ensure the success of broad-leaved trees. A few years ago grazing restarted in a pasture of circa 8 ha in the southwestern part of Framnäs.</p> <p>Natura 2000 habitats in the area include Fennoscandian hemiboreal natural old broad-leaved deciduous forests, Fennoscandian herb-rich forests, Fennoscandian lowland species-rich dry to mesic grasslands, Western taiga and siliceous rocky slopes.</p> <p>Many red-listed species are found in the area, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Esymus merdarius</i>, CR, beetle that lives in dung from cows, sheep or horses. - <i>Atheta obtusangula</i>, DD, Coleoptera, only two times recorded in Finland before Framnäs. It's requirements are not known, may live in mud that is formed by the tramping of animals. - <i>Antrodia leucaena</i>, VU, rare Polyphore species that lives on <i>Populus tremula</i>. - <i>Buxbaumia viridis</i>, a rare bryophyte, EU Habitats Directive Annex II. Also known as the green shield-moss, is a rare bryophyte that lives on decaying wood. <p>The aim of the management is to promote and secure the long-term survival of the area's hardwood forests, groves and traditional biotopes and the species that occur in them. The area of semi-open fields around the meadows is increased. The area also has valuable, small-scale habitats such as rock cliffs and endangered species such as old-growth forest species that are sought to be taken into account in nature conservation work. A new method - intermittent and controlled grazing - is introduced. The aim of the method is to maintain the semi-openness of the broad-leaved and herb-rich forests, while promoting the regeneration of broad-leaved trees and the survival of demanding herb-rich forests species and species on decaying wood.</p> <p>As a new management method controlled, occasional grazing is introduced to the area as a method which maintains semi-open character of a site at the same time preserving and benefiting the broad-leaf tree seedlings, the herb-rich forest species and dead wood species.</p>

	<p>There will be four (roughly) categories of management included in the plan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Open grazed areas - Semi-open grazed woodland with old <i>Quercus robur</i> - Some parts of the pasture will be left in natural state to re-establish the former naturally grazed broad-leaf forests of the hemiboreal zone (but clearing of spruce and other fast-growing trees). - Broad-leaved and herb-rich forests without grazing (but clearing of spruce and other fast-growing trees). - Areas that are left in 'natural state'.
Tiivistelmä ruotsiksi	

Kuva 3. Suunnittelualue Framnäsin yksityisellä suojelalueella.

2 Alueen nykytila; yhteenveto

Ennallistamista tai luonnonhoitoa rajoittavat arvot tai piirteet.

Yleiskuvaus

Framnäsin yksityinen luonnonsuojelualue rauhoitettiin vuosina 1929 ja 1933. Se kuuluu Natura 2000-alueeseen Tapelsåsen-Lindövikens-Heimlax. Natura-alueen koko on 516 ha ja luonnonsuojelualueen koko on 88 ha. CoastNet LIFE- hankkeessa mukana oleva suunnittelualue on noin 22 ha hakemuksessa, 31 ha suunnitelmassa. Alue koostuu monen eri luontotyypin mosaiikkista: jalopuumetsiköt, lehdot, kangasmetsät, kallioalueet ja avoimet pellot ja niityt vuorottelevat. Jalopuumetsiköissä on runsaasti vanhoja tammia (*Quercus robur*), lehmuksia (*Tilia cordata*) ja pähkinäpensaita (*Corylus avellana*). Aluskasvillisuus on lajirikasta, koostuen sekä lehtojen että niittyjen lajistosta. Kevätaspekti on hieno: täällä kukkivat mm. lehtoimikkä (*Pulmonaria obscura*), valkokuokko (*Anemone nemorosa*), kiurunkannus (*Corydalis solida*) ja syyälinnunherne (*Lathyrus linifolius*). Kesällä kukkivista putkilokasveista huomionarvoinen on esim. lehtomaitikka (*Melampyrum nemorosum*) ja silmälläpidettävä linnunpesäjuuri (*Neottia nidus-avis*). Framnäsin lounaisosassa on nykyään noin 8 ha laidun.

Tärkeimmät luontoarvot

Luontotyypit	Natura 2000-luontotyyppisiä alueella ovat jalopuumetsät, lehdot, luonnonmetsät, runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt sekä silikaattikalliot.
Lajisto	<p>Alueella esiintyy runsaasti uhanalaista ja harvinaista lajistoa monista eliöryhmistä. Life-projektialueella on tehty lajistokartoituksia lakkisienistä, käävistä, sammalista, jäkäläistä, nilviäisistä, nivelkärsäisistä ja kovakuoriaisista. Suunnittelualueelta ja sen liepeiltä on tiedossa 31 silmälläpidettävää, 16 vaarantunutta, 5 erittäin uhanalaista ja yksi äärimmäisen uhanalaista lajia.</p> <p>Lajien elinympäristövaatimukset vaihtelevat paljon avoimesta alueesta sulkeutuneeseen metsään. Alueen hoidossa lajisto huomioidaan hoitamalla avoimia niittyjä, jalopuita ja hakamaita ja toisaalta taas jätetään osa alueesta luonnontilaan. Laidunalueilla ja lannalla elävistä lajeista Framnäsin alueella on tavattu mm. helolantiainen (CR), lyhytsiipislaji (<i>Aleochara tristis</i>, VU) ja mantulantiaainen (VU). Uhanalaisista jäkäläistä alueelta on tavattu mm. etelänmarmorijäkälä (EN), <i>Arthopyrenia cerasi</i> (VU), kuusentassijäkälä (VU) ja sirorustojäkälä (VU). Harvinainen jäkälälajisto esiintyy enimmäkseen lehtipuilla. Osa jäkälälajeista vaatii avoimuutta ja kaikille kuusettuminen on haitallista. Tiedossa olevat uhanalaiset sammallajit taasen tarvitsevat suojaista metsäelinympäristöä, eikä niiden lähetyvillä tule tehdä puuston harvennusta. Tällaisia sammallajeja ovat mm. lahokaviosammal (EN), haapariippusammal (VU), hakahiippusammal (EN) ja aarnihiippusammal (VU). Kääpälajisto on enimmäkseen suojaista, lahopuustoisesta metsän lajistoa. Haapalahopuilla on havaittu kirveli- ja kastanjakäävät (VU) sekä tervalepältä paksukääpä (EN).</p> <p>Pääsääntöisesti jalopuille tehdään lisää tilaa ja osa jalopuumetsistä hoidetaan hakamaisina. Tämä parantaa jalopuilla ja puoliavoimilla alueilla elävien lajien elinympäristöä. Vaikka kuusi on enimmäkseen haitallista lehdolle ja jalopuille, ei kaikkia kuusia poisteta. Kuusi on tärkeä monille sienilajeille.</p>
Yhteenveto maankäytön historiasta tai alueen luonnosta aikaisemmin sekä vertailu nykyiseen	<p>Aluetta on laidunnettu ainakin 1930-luvulle saakka. Lisäksi on niittyjä ja peltoja, jolta on korjattu heinää. Alueen niitto- ja laidunkäytöstä kielivät piikkilanka-aidan jäänteet, ladot ja vanhat heinäseipäät.</p> <p>Vanhimmat arkeologiset kohteet ovat pronssikautiset hautarauniot ja kiviuni. Alueella on lisäksi kahdet rakennusjäännökset; niityladon ja torpan.</p>

Erityisarvot (voivat rajoittaa hoitoa tai ennallistamista)

Erityisarvo				Lisätiedot
Virkistyskäyttöä tai -rakenteita	on	ei	X	
Erityisiä maisemiarvoja	on	ei	X	
Muinaisjäännöksiä	on	X	ei	Hautaraunioita, rakennusjäännöksiä, rajamuuri, kiviuni, rajapyykkejä
Suojelualueen rajan läheisyys	on	ei	X	

Pohjavesialue	on	ei	X				
Muita erityispiirteitä	on	X	ei	Valtakunnallisesti arvokas kallioalue (Näsebergen), arvoluokka 3 (hyvin arvokas kallioalue)			
Uhanalaisia lajeja	X	Direktiivilajeja	X	Uhanalaisia luontotyyppejä	X	Natura 2000 – luontotyyppejä	X

2A Natura 2000 –luontotyypit ja uhanalaiset luontotyypit

Luontotyypit suunnittelualueella ja alueeseen sisältyvillä suojelualueilla

Natura 2000 –luontotyypit suojelualueilla**Luontotyyppien edustavuus**

Suojelualue	N2000 – luontotyypin koodi	Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä
	9020	Jalopuumetsät	0	0	0	0	0
FI0100002	9050	Lehdot	2,23	0	0,38	1,18	0,67
	9020	Jalopuumetsät	10,86	0	8,92	1,70	0,24
	6270	Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,50	0	0	0,50	0
	9010	Luonnonmetsät	3,13	0	0	2,16	0,97
	8220	Silikaattikalliot	0,71	0	0,71	0	0
YSA010026	8220	Silikaattikalliot	0,71	0	0,71	0	0
	6270	Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,50	0	0	0,50	0
	9020	Jalopuumetsät	11,13	0	9,02	1,87	0,24
	9010	Luonnonmetsät	3,13	0	0	2,16	0,97
	9050	Lehdot	2,23	0	0,38	1,18	0,67

Suojelualue	Natura 2000- luonto-tyyppien peittämä alue suojelualueittain	Inventoimaton maa-alue suojelualueittain	Inventoimaton vesialue
FI0100002	17,43	0	0
YSA010026	17,69	0	0

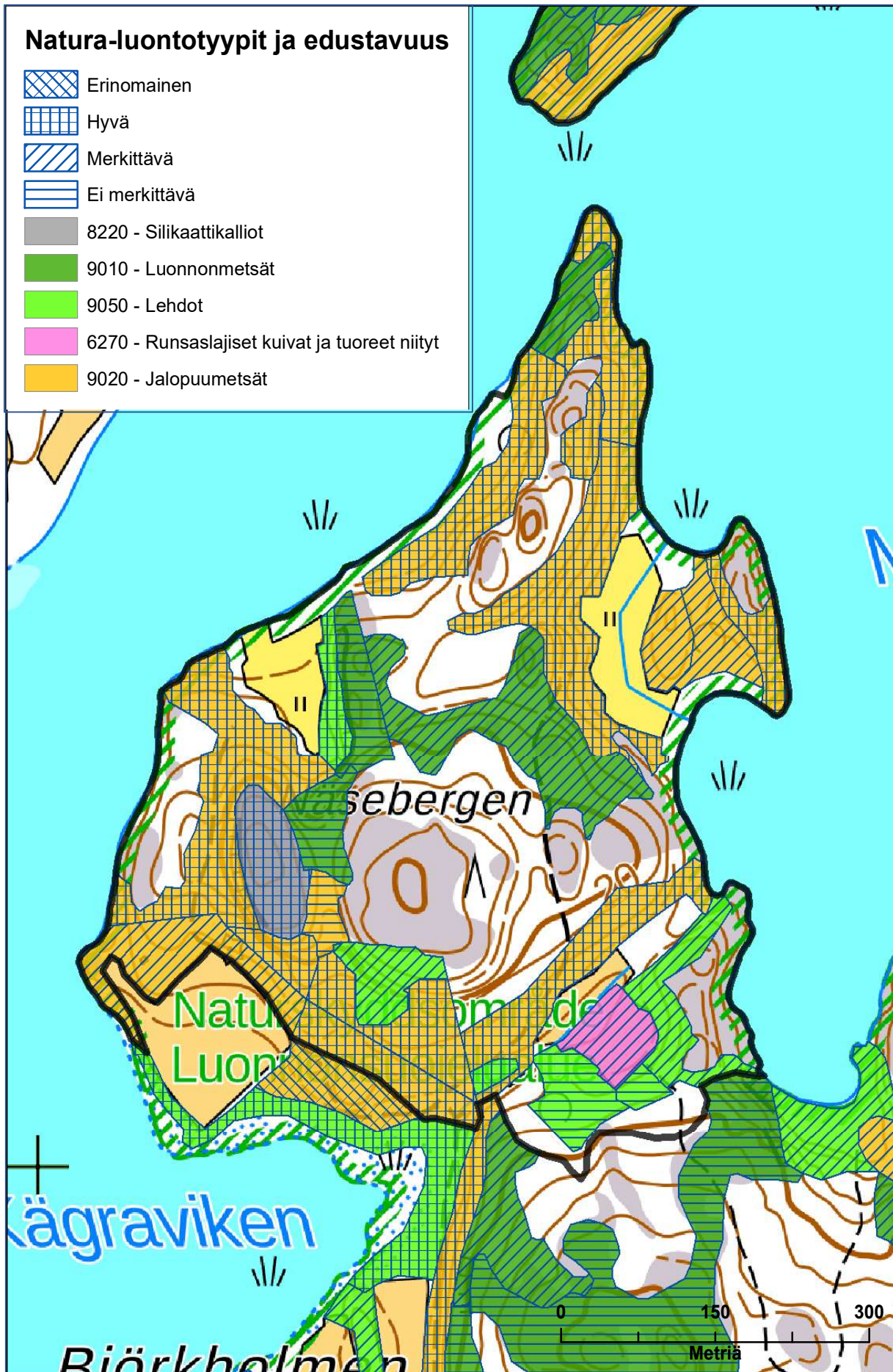
Natura 2000 –luontotyypit suunnittelualueella**Luontotyyppien edustavuus**

Luontotyyppi	Pinta-ala	Erinomainen	Hyvä	Merkittävä	Ei merkittävä
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,50	0	0	0,50	0
8220 - Silikaattikalliot	1,58	0	0,71	0,87	0
9010 - Luonnonmetsät	3,13	0	0	2,16	0,97
9020 - Jalopuumetsät	11,13	0	9,02	1,87	0,24
9050 - Lehdot	2,23	0	0,38	1,18	0,67
Pinta-ala yhteensä	17,70	0	10,11	5,71	1,88

Uhanalaiset luontotyypit (LuTU) suunnittelualueella

Luontotyyppi	Pinta-ala	Uhanalaisuusluokka		
		Suomi	Etelä-Suomi	Pohjois-Suomi
Tervaleppäluhdot	0,44	EN	EN	
Jalopuulehdot	10,89	VU	VU	
Jalopuustoiset kangasmetsät	0,24	VU	VU	
Kuivat keskiravinteiset lehdot	1,56	NT	NT	
Tuoreet keskiravinteiset lehdot	12	VU	VU	

Kosteat runsasravinteiset lehdot	0,09	VU	VU	
Vanhat havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	0,97	EN	EN	
Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	1,79	EN	EN	
Vanhat kuivahkot kankaat	0,37	EN	CR	
Kalliometsät	3,05	NT	NT	
Karut avoimet laakeat sisämaakalliot	1,58	LC	NT	
Tuoreet suurruohoniityt	1	CR	CR	
Tuoreet heinäniityt	1,85	CR	CR	

Kuva 4. Natura-luontotyytit ja niiden edustavuus

2B Muut luontotyyppitiedot

Lomakkeella listataan suunnittelualueen inventointiluokat ja kasvillisuustyyppitiedot.

Inventointiluokka	Pinta-ala (ha)	Kasvillisuustyyppi	Kasvillisuustyyppin pinta-ala inventointiluokittain (ha)
252 - Ruoho (lehto)	13,65	300800 - Kuivat lehdot KuLh	0,13
		300805 - Nuokkuhelmikkä- linnunhernetyyppi (hb, sb) MeLaT	1,43
		300901 - Keskiravinteisen lehdon varhainen sukkessiovaihe a	0,53
		300902 - Käenkaali- oravanmarjatyyppi (hb, sbv, sb) OMaT	5,98
		301002 - Sinivuokko-käenkaalityyppi (hb, sbv) HeOT	5,49
		301200 - Runsasravinteiset kosteat lehdot rKsLh	0,09
251 - Sammal-varpu-ruoho (lehtomainen)	4,46	300700 - Lehtomaiset kankaat LhKg	0,88
		300701 - Lehtomaisen kankaan varhainen sukkessiovaihe assLh	0,61
		300703 - Käenkaali-mustikkatyyppi (hb) OMT	2,97
101 - Kalliolaet, -rinteet ja -terassit	4,46	100000 - Kallio- ja louhikkokasvillisuus	2,46
		110000 - Kalliolakien, -rinteiden ja - terassien kasvillisuus	0,33
		110300 - Poronjäkälä- ja varpukalliot CIVrKI	0,96
		110301 - Karut poronjäkälä- ja varpukalliot	0,71
241 - Jäkälä-sammal-varpu (kuivahko)	2,50	110000 - Kalliolakien, -rinteiden ja - terassien kasvillisuus	0,75
		300400 - Kuivahkot kankaat KvKg	1,38
		300403 - Puolukkatyyppi (hb, sb) VT	0,37
522 - Tuore niitty	2,85	720300 - Tuoreet niityt ja ahot TrNt	1
		720301 - Tuoreet heinäniityt	1,85
613 - Hylätyt pensoittuvat, metsittyvät tai metsitetyt maatalousmaat	0,59	720301 - Tuoreet heinäniityt	0,59
242 - Sammal-varpu (tuore)	2,45	300600 - Tuoreet kankaat TrKg	2,45
311 - Varsinaiset korpisuot	0,44	400200 - Luhdat	0,44
Inventoimaton maapinta-ala suunnittelualueella	0,02		

2C Lajisto

Suunnittelualueen merkittävä lajisto.

Suojelualueen tunniste	Laji (1)	Suojelustatus					Elinympäristö	Isäntä- / ravintokasvi	Vieraslaji (7)
		D (2)	e/u (3)	R (4)	U (5)	Muu status (6)			
FI0100002, YSA010026	etelänkääpä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	haapariippusammal		U		VU				
FI0100002, YSA010026	haavanhyytelöjäkälä		E		VU				
FI0100002, YSA010026	harmaapäätikka	Li I	-	V	LC				
FI0100002, YSA010026	helolantainen		U		CR				
FI0100002, YSA010026	härmähuhmarjäkälä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	häränkieli		-		NT				
FI0100002, YSA010026	kalliotakkusammal		-		NT				
FI0100002, YSA010026	kantoraippasammal		U		VU				
FI0100002, YSA010026	kastanjakääpä		U		VU				
FI0100002, YSA010026	kirjokääpäkeiju		-		NT				
FI0100002, YSA010026	koppelokääpä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	kuusenkirppujäkälä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	kuusentassijäkälä		U		VU				
FI0100002, YSA010026	lahokaviosammal	Lu II	U		EN				
FI0100002, YSA010026	lahopiilojäkälä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	lehtokaito		-		NT				
FI0100002, YSA010026	mehikäpä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	nukkamunuaisjäkälä		U		VU				
FI0100002, YSA010026	pajunnuppijäkälä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	paksukääpä		U		EN				
FI0100002, YSA010026	piikkikotilo		-		NT				
FI0100002, YSA010026	raidankeuhkojäkälä		-		NT				
FI0100002, YSA010026	rakkosammal		-		NT				

FI0100002, YSA010026	rikkikäöpäpimikkä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	ruskolehtojäkälä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	ruskokuprujäkälä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	ruskopiilojäkälä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	rustikkaryhmä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	saarnenpistejäkälä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	sirorustojäkälä		U	VU			
FI0100002, YSA010026	tammenkermajäkälä		-	NT			
FI0100002, YSA010026	tummaterähapero		U	VU			
FI0100002, YSA010026	vakohaapakaarnuri		-	NT			
FI0100002, YSA010026	vyökeiju		-	NT			

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

- 1) Lihavoituna ne direktiivilajit, jotka olivat peruste valita ko. alue Natura 2000 -alueverkostoon
- 2) D = EU:n Lintudirektiivin liitteessä 1 tai Luontodirektiivin liitteessä II tai IV mainittu laji
- 3) e = erityistä suojelua tarvitseva laji , u = uhanalainen laji
- 4) R = rauhoitettu laji
- 5) U = Valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalainen tai silmällä pidettävä laji Uhanalaisuusluokitus: CR = Äärimmäisen uhanalainen, EN = Erittäin uhanalainen, VU = Vaarantunut, NT = Silmällä pidettävä, RT = Alueellisesti uhanalainen
- 6) H = Harvinainen, V = Vaatelias , M = Muu
- 7) Vain poistettavat vieraslajit merkitään

Häränkieli ja etelänkääpä ovat alueella esiintyviä silmälläpidettäviä kääpiä

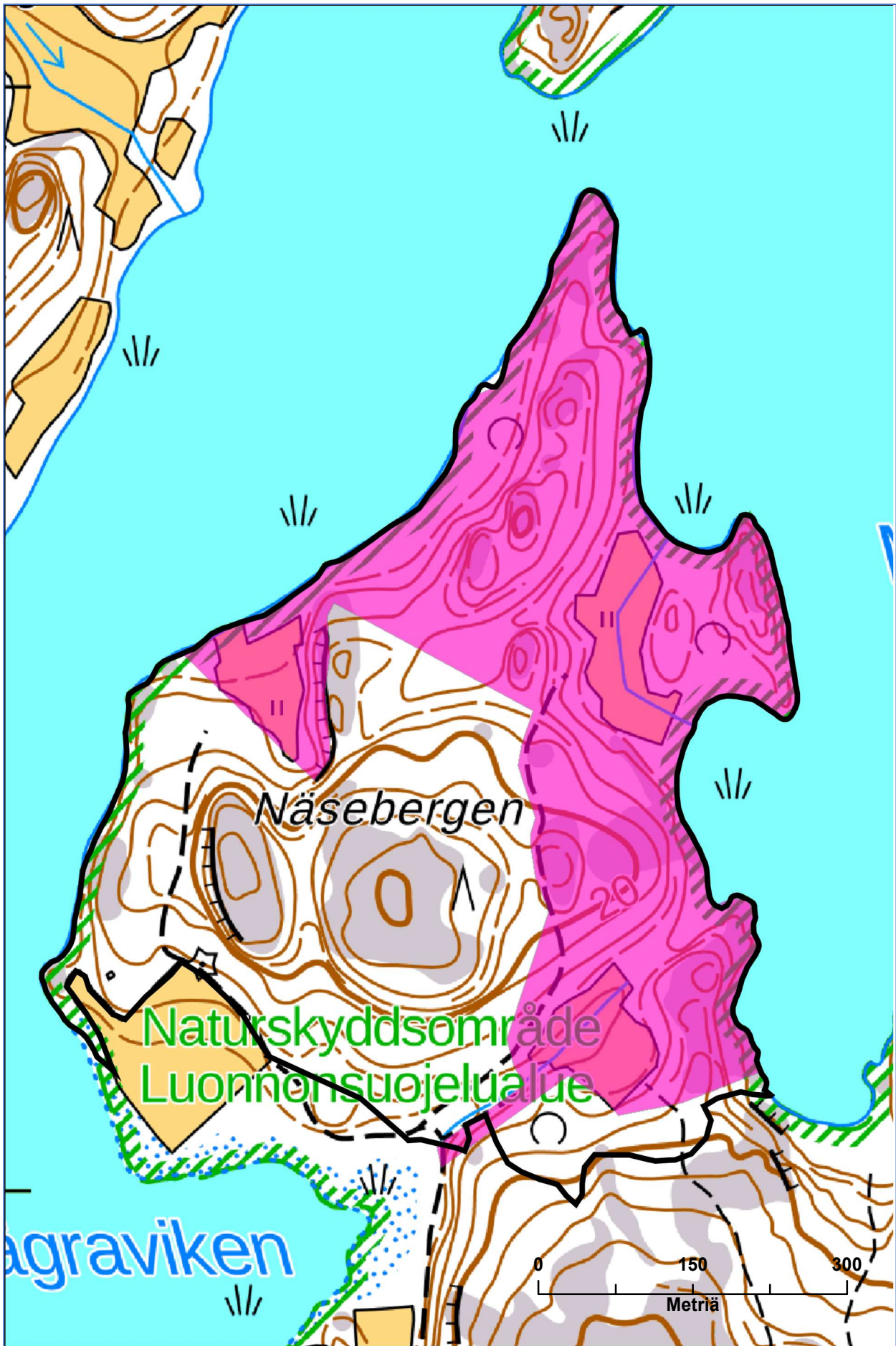
Kuva 5. Uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien pistemäiset havaintopaikat (uhanalaisilla lajeilla on myös aluemaisia havaintopaikkoja, esim. 100x100m ruutuja, joita ei esitetty kartalla)

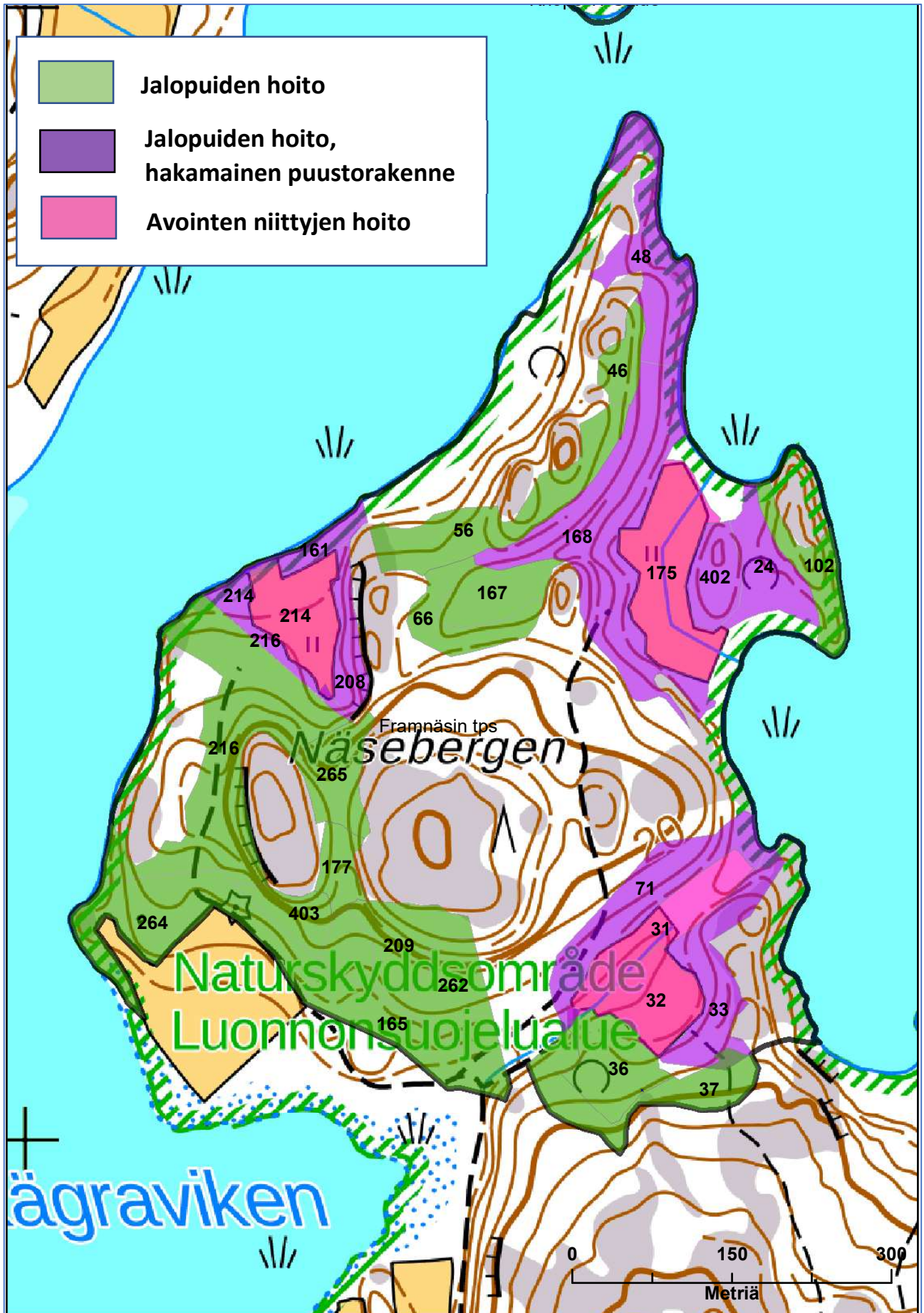
3 Tavoitteet ja toimenpiteet					
Toimenpidealueet ja niillä tehtävät toimenpiteet riittävän yksityiskohtaisesti toiminnan suorittamista varten					
Tavoite	Toimenpiteet kuvioittain (1)	Toimenpiteen	Osasto	Kohde- tunnus	Toimenpiteen tarkennus
	Laji	pinta-ala (ha) (3)			
Muu tavoite (Metsälaidun)	Laidunnus	0,33	3425	26	Metsälaidun, ei puuston käsittelyä
		1	3425	50	Metsälaidun. Aitalinjan raivaus paikoin. Ei muuta puuston käsittelyä.
		0,5	3425	58	Metsälaidun, ei puuston käsittelyä
		0,20	3425	106	Metsälaidun, ei puuston käsittelyä
		0,44	3425	112	Metsälaidun, tervaleppäluhta. Ei puuston käsittelyä.
	Kokonaispinta- ala (ha)	2,47			
Avoimen perinneympäristön hoito	- PB Laidunnus - Kunnostus- raivaus - Hakkuutähteen kasaus ja/tai poltto	0,29	3425	25	Kalliolaidun, ketolaikkuja. Ei puuston käsittelyä.
		0,59	3425	31	Laidunnus, avoin niitty. Kaikki nuori puusto poistetaan mahdollisia jalopuita lukuun ottamatta. Pienikokoinen puusto kasataan ja poltetaan niityllä.
		0,50	3425	32	Laidunnus, avoin niitty. Kaikki nuori puusto poistetaan mahdollisia jalopuita lukuun ottamatta. Pienikokoinen puusto kasataan ja poltetaan niityllä. Aitalinja kuvion länsireunaa pitkin.
		0,81	3425	42	Kalliometsälaidun, ei puuston käsittelyä. Aidan ylitysmahdollisuus (tikasportaattms.)
		0,67	3425	72	Kalliometsälaidun, ketolaikkuja. Ei puuston käsittelyä.
		1	3425	175	Laidunnus, avoin niitty. Kaikki nuori puusto poistetaan mahdollisia jalopuita lukuun ottamatta. Pienikokoinen puusto kasataan ja poltetaan niityllä. Käyttökelpoinen puusto pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten.
		0,76	3425	214	Laidunnus, avoin niitty. Nuori puusto poistetaan. Eteläreunassa lehmuksia. Voidaan jättää joitakin haapoja ja harmaaleppiä. Pienikokoinen puusto kasataan ja poltetaan niityllä. Käyttökelpoinen puusto pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten.
		Kokonaispinta- ala (ha)	4,62		
- Puustoisien perinneympäristön hoito - (myös Jalopuiden hoito)	- PB Laidunnus - Kaulaus - Alikasvos- puuston poisto - Hakkuutähteen kasaus ja/tai poltto - Aitalinjan raivaus - Aitaaminen	0,48	3425	24	Hakamaalaidun. Muutaman ison koivun kaulaus varsinkin lehmusten läheltä. Alikasvosvaahteran raivaus länsireunassa. Raivattu puusto kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan
		0,68	3425	33	Hakamaa. Aitalinjan raivaus ja alikasvoskuusten poisto. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan. Käyttökelpoinen puusto pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten.

		0,75	3425	34	Harvapuustoinen kalliometsälaidun, ei puuston käsittelyä
		0,13	3425	35	Hakamaalaidun. Aitalinjan raivaus. Alikasvoskuusien ja koivujen poisto varsinkin tammien ympäriltä. Käyttökelpoinen puusto pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Raivattu puusto kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan.
		0,66	3425	37	Aitalinjan raivaus. Alikasvoskuusikon raivaus valtaosin. Muutamien kuusien kaulaus jalopuiden vierestä. Ajouran kohdalle läpikulkumahdollisuus (portti tms.)
		0,23	3425	46	Metsälaidun. Puiden kaulaus jalopuiden vierestä. Alikasvosvaahteran raivaus jalopuiden vierestä. Raivaustähteet kerätään kasoihin, mikäli sitä tulee paljon.
		0,82	3425	48	Metsälaidun. Koivujen kaulaus jalopuiden vierestä. Valtaosa alikasvoskuusista raivataan. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin, osa jalopuiden tyville nilviäislajiston suojaamiseksi.
		0,88	3425	56	Metsälaidun. Kuusien kaulaus jalopuiden vierestä. Alikasvoskuusten raivaus jalopuiden vierestä. Kuvion länsiosassa aitalinjan raivaus ja aitaaminen.
		0,41	3425	66	Metsälaidun. Aitalinjan raivaus ja aitaaminen. Muutamien kuusien kaulaus jalopuiden vierestä.
		1,10	3425	71	Metsälaidun. Aitaaminen. Valtaosa alikasvoskuusista raivataan. Kuvion yläosan isoja kuusia voi kaulata tai kaataa ylärinteen suuntaan. Osa käyttökelpoisesta puustosta pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Raivattu puusto kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan.
		0,37	3425	73	Metsälaidun, ei puuston käsittelyä
		1,16	3425	74	Metsälaidun, ei puuston käsittelyä
		0,38	3425	102	Metsälaidun. Koivujen kaulaus jalopuiden vierestä.
		0,21	3425	161	Metsälaidun. Yksittäisten puiden poisto > kulkuyhteys laitumelle.
		0,40	3425	167	Metsälaidun. Aitalinjan raivaus ja aitaaminen Alikasvoskuusikon raivaus jalopuiden vierestä. Kuusien kaulaus jalopuiden vierestä. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin ainakin laidunalueen osalta.
		1,75	3425	168	Metsälaidun. Muutamien kuusien kaulaus varsinkin ylärinteessä. Alikasvoskuusikon raivaus valtaosin. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin poltettavaksi viereiselle niitylle. Osa raivaustähteistä jalopuiden tyville nilviäislajiston suojaamiseksi. Osa käyttökelpoisesta puustosta pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten.
		0,29	3425	208	Metsälaidun. Kuvion alareunan avaus ja jalopuiden hoito. Lähinnä koivun poisto. Käyttökelpoinen puusto pätkiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Raivattu puusto

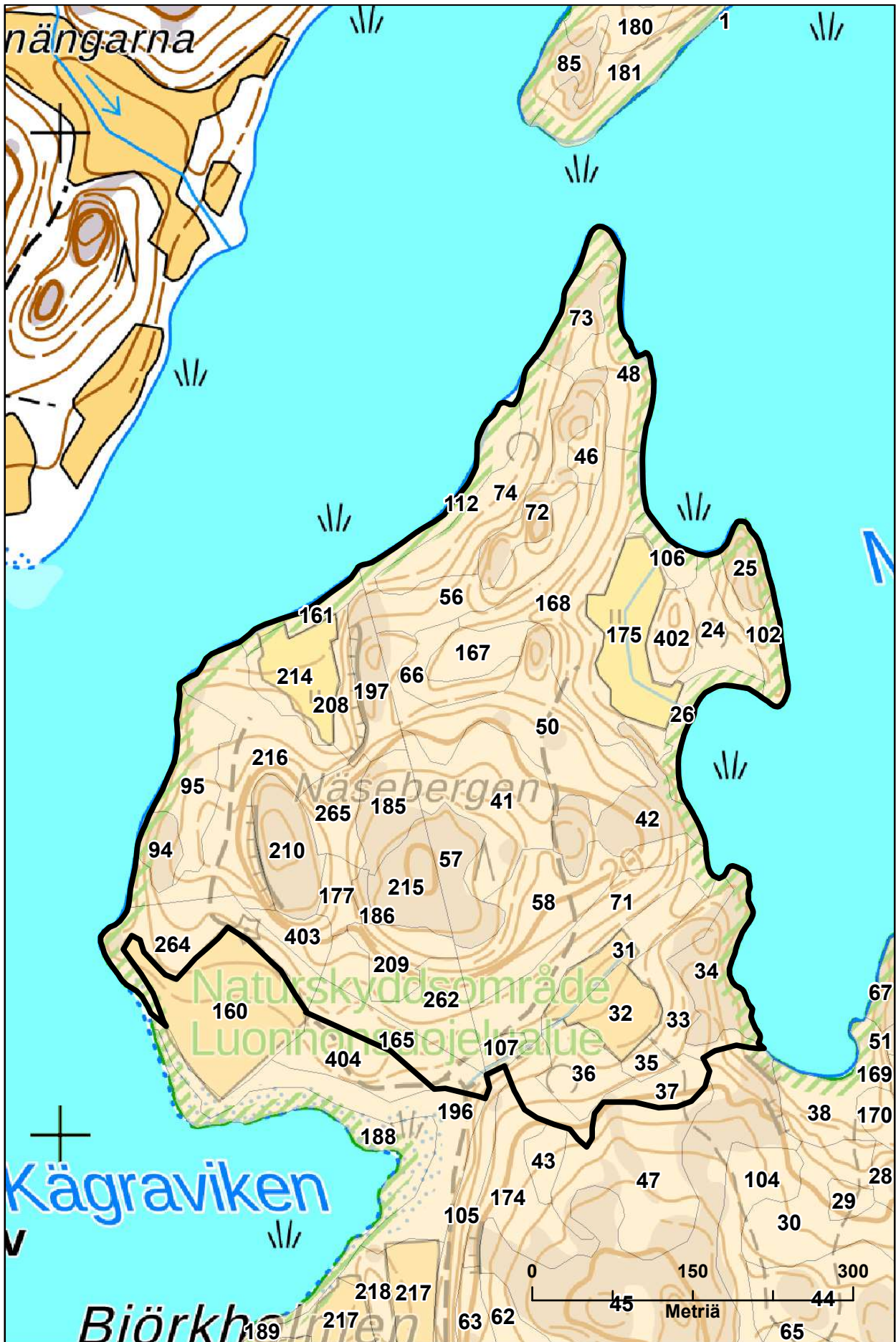
					kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan.	
		1,86	3425	216	Metsälaidun (kapealti kuvion pohjoisreuna). Vähäinen kuusialikasvoksen raivaus lehtolajiston ja jalopuiden hoitamiseksi. Kuviolla arvokasta metsälajistoa > ei saa raivata paljoa jotta suojainen metsäelinympäristö säilyy. Kuvion pohjoisosan laidunalueelta raivattu puusto kerätään kasoihin poltto varten viereiselle niitylle. Läpikulkumahdollisuus (portti tms.).	
		0,36	3425	402	Metsälaidun. Alikasvosvaahteran raivaus tammien ympäriltä. Kuvion itäreuna raivataan hakamaiseksi. Raivattu puusto kerätään kasoihin viereiselle niitylle ja poltetaan.	
		12,92				
- Jalopuiden hoito - Lehtolajiston hoito	- Alikasvos- puuston poisto - Kaulaus - Hakkuutähteen kasaus ja/tai poltto	0,54	3425	36	Koivujen ja haapojen kaulaus jalopuiden ja pähkinäpensaan hyväksi. Alikasvoskuusikon raivaus valtaosin.	
		0,6	3425	37	Alikasvoskuusikon raivaus isojen ja pienten tammien ympäriltä. Isompien kuusien kaulaus.	
		0,64	3425	165	Valtaosa pienistä alikasvoskuusista raivataan. Käyttökelpoinen puusto pätiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Kuusta jätetään vähän sekaan. Raivattu puusto kerätään kasoihin, mahdollisuuksien mukaan poltettavaksi viereiselle niitylle. Läpikulku järjestettävä laiduntamattomalle Näsebergetin alueelle (Portti tms).	
		0,24	3425	177	Alikasvoskuusten kaulaus ja kaato jalopuiden vierestä	
		0,50	3425	209	Muutamien kuusien kaulaus jalopuiden ja vanhojen mäntyjen vierestä. Valtaosa pienistä alikasvoskuusista raivataan. Muutamia varttuneempia kuusia kaulataan. Käyttökelpoinen puusto pätiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Kuusta jätetään vähän sekaan. Raivattu puusto kerätään kasoihin.	
		0,81	3425	262	Alikasvoskuusikon raivaus valtaosin. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin, mahdollisuuksien mukaan poltettavaksi viereiselle niitylle.	
		1,03	3425	264	Alikasvoskuusikon raivaus valtaosin. Käyttökelpoinen puusto pätiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Kuusta jätetään vähän sekaan. Raivattu pienikokoinen puusto kerätään kasoihin poltettavaksi viereiselle niitylle	
		0,45	3425	265	Alikasvoskuusten kaulaus ja kaato jalopuiden vierestä	
		0,27	3425	403	Valtaosa pienistä alikasvoskuusista raivataan. Muutamia varttuneempia kuusia kaulataan. Käyttökelpoinen puusto pätiksi ja pinoihin poiskuljetusta varten. Kuusta jätetään vähän sekaan. Raivattu puusto kerätään kasoihin (mahdollisuuksien mukaan poltto varten viereiselle niitylle).	
		4,48				
		Toimenpiteiden kokonaisala (ha) (6)		25,1		

Kuva 6. Alustava laidunalueajaus

Kuva 7. Toimenpiteet ja kuvionumerointi

Kuva 8. Kuvionumerointi ja suunnittelualue.

4A Toimenpiteiden toteutus

Lomakkeella kuvataan arviot toimenpiteiden kustannuksista ja tuloista.

Aiheuttaja	Määrä (arvio)	Huom.
Kunnostusraivaus	5 päivää	Pyritään tekemään talkootyönä
Alikasvospuuston raivaus	15 päivää	Pyritään tekemään talkootyönä
Aitalinjan raivaus	3 päivää	Metsurityö
Kaulaus,	4 päivää	Pyritään tekemään talkootyönä
Pois kuljetettavien runkojen kaato, karsinta, pätkintä ja pinoaminen,	10 päivää	Metsurityö
Hakkuutähteiden kasaus ja poltto,	10 päivää	Pyritään tekemään talkootyönä
Aitamateriaali	1200 m	
Aidanrakennus 1200 m	5 päivää	Pyritään tekemään talkootyönä
Ajokone/metsätraktori	1-2 päivää	

5A Vaikutukset Natura 2000 –alueeseen

Toimenpiteiden vaikutukset Natura 2000 -luontotyyppihin ja direktiivilajeihin (+ : positiivinen, - : negatiivinen, o : ei vaikutusta). Direktiivilajeista arvioidaan vaikutukset vain luontodirektiivin liitteiden II ja IV sekä lintudirektiivin liitteen I lajeihin.

Suojelualue koodi	Natura 2000 – luontotyyppi	Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille		
FI0100002, YSA010026	6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	Laidunnus, kunnostusraivaus	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Toimenpiteillä yllä pidetään avointa niittyä ja mahdollistetaan monipuolisen niittykasvillisuuden säilyminen.		
	8220 - Silikaattikalliot	Ei toimenpiteitä	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Ei toimenpiteitä tämän luontotyypin alueella.		
	9010 - Luonnonmetsät	Osin laidunnus	o; neutraali vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Luonnonmetsästä vähän yli hehtaari sisältyy laidunalueeseen, millä ei ole vaikutuksia metsän rakennepiirteisiin.		
	9020 - Jalopuumetsät	Alikasvospuuston poisto, laidunnus, kaulaus	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Jalopuille tehdään lisää kasvutilaa. Ylläpidetään jalopuumetsiä ja mahdollistetaan jalopuiden uusiutuminen.		
	9050 - Lehdot	Laidunnus	-; negatiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Laidunnus saattaa pieneltä osin heikentää lehtokasvillisuuden menestymistä.		
		Alikasvospuuston poisto, kaulaus	+ ; positiivinen vaikutus	Suunnittelualueen sisäpuolelle	Kuusen vähentäminen vaikuttaa positiivisesti lehdon kasvillisuuteen. Tosin pieneltä osin lehto saattaa muuttua luontotyyppiin "Hakamaat" puuston käsittelyn ja laidunnuksen vuoksi.		
Suojelualue koodi	Direktiivilaji	Direktiivin liite (lajien osalta)	Toimenpide	Arvioitu vaikutus	Vaikutusala	Kohdentuminen	Perustelu positiivisille tai negatiivisille vaikutuksille
FI0100002, YSA010026	etelänkääpä			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualueen sisäpuolelle	Toimenpiteissä suositaan myös

							pähkinäpensasta, jolla laji elää.
FI0100002, YSA010026	haapariippusam mal			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpiteissä suositaan myös haapaa
FI0100002, YSA010026	haavanhyytelöjä kälä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpiteissä suositaan myös haapaa
FI0100002, YSA010026	harmaapäätikka	Li I		+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpide ylläpitää lajien elinympäristöä
FI0100002, YSA010026	helolantiainen			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Laidunalueiden laji. Havaittu suunnittelualueen viereiseltä laidunniityltä.
FI0100002, YSA010026	härmähuhmar- jäkälä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Jalopuita hoidetaan suunnittelualueella; laji kasvaa tammella
FI0100002, YSA010026	häränkieli			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Jalopuita hoidetaan suunnittelualueella; laji kasvaa tammella
FI0100002, YSA010026	kalliotakkusamm al			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpiteillä ei vaikutusta lajiin. Esiintyy rannan kallioseinämällä.
FI0100002, YSA010026	kantoraippasam mal			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Havaintopaikka jätetään laidunalueen ulkopuolelle. Lähistöllä pienimuotoista lehdon alikasvoskuusikon raivausta, mutta niin ettei lajin elinympäristöön vaikuteta paljoa.
FI0100002, YSA010026	kastanjakääpä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lehtipuuvaltaisuutta ylläpidetään. Laji kasvaa lehtilahopuilla.
FI0100002, YSA010026	kirjokääpäkeiju			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Laji elää vanhojen lehtipuiden käävillä/sienillä. Toimenpiteissä suositaan lehtipuustoa.
FI0100002, YSA010026	koppelokääpä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Jalopuita hoidetaan suunnittelualueella: laji kasvaa tammella
FI0100002, YSA010026	kuusenkirppujäk älä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lajia havaittu pihlajalta, pähkinäpensaalta ja tervalepältä. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	kuusentassijäkäl ä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Löydetty alueen tammilta ja tervalepiltä. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	lahokaviosamma l			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lajin elinympäristössä ei tehdä elinympäristöön haitallisesti vaikuttavia toimenpiteitä.
FI0100002, YSA010026	lahopiilojäkälä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Havaittu tammelta. Toimenpiteillä

							ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	lehtokaito			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lehtojen lahoppulaji. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	mehikäätä			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpide lisää lehtilahoppuuta, jolla laji esiintyy
FI0100002, YSA010026	nukkamunuaisjäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Havaittu lehmukselta ja haavalta. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	pajunnuppijäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Laji esiintyy useilla alueen tammilla. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	paksukäätä			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpiteenä vain laidunnus, joka ei vaikuta lajin elinympäristöön
YSA010026	piikkikotilo		Alikasvpu P	+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Osa raivatusta puustosta jätetään puiden tyville kasoihin suojaksi lajille
FI0100002, YSA010026	raidankehkojäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lajin havaintopaikat jätetään isompien toimenpiteiden ulkopuolelle metsäelinympäristön säilyttämiseksi. Yleisesti suunnittelualueella suositaan haapoja ja raitoja, joilla laji kasvaa.
FI0100002, YSA010026	rakkosammal			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Rakkosammal esiintymät rajattu pois laidunalueelta ja mahdollinen puuston käsittely toteutetaan kevyesti
FI0100002, YSA010026	rikkikäätäpimikkä			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Elää tammella kasvavassa rikkikäävässä. Lajin elinympäristöä ylläpidetään.
FI0100002, YSA010026	ruskolehtojäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Havaittu haavalta. Havaintopaikan lähellä ei toimenpiteitä, mutta toimenpiteet suunnittelualueella ylläpitävät lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	ruskokuprujäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Ylläpidetään lajin elinympäristöä
FI0100002, YSA010026	ruskopiilojäkäle			+ ; positiivinen vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Ylläpitää lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	rustikkaryhmä		Laidunnus	o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	

FI0100002, YSA010026	rustikkaryhmä		UudRaKa ul	+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Toimenpide lisää koivulahopuuta, jolla laji esiintyy
FI0100002, YSA010026	saarnenpistejäkä lä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Vanhoilla lehtipuilla. Toimenpiteillä ylläpidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	sirorustojäkälä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Laji havaittu haavalta. Haapoja suositaan hoidossa ja paikoittainen hakamaisuus parantaa lajien elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	tammenkermajä kälä			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lajia havaittu alueen tammilta. Toimenpiteillä yllä pidetään lajin elinympäristöä.
FI0100002, YSA010026	tummaterähaper o			o; neutraali vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Lajin havaintopaikka jätetään laidunalueen ulkopuolelle, eikä tehdä kohdalla voimakasta puuston käsittelyä.
FI0100002, YSA010026	vakohaapa- kaarnuri			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Haapaa suositaan hoidossa. Laji elää haavalla.
FI0100002, YSA010026	vyökeiju			+ ; positiivine n vaikutus		Suunnittelualue en sisäpuolelle	Laji elää etenkin lehtojen lehtilahouissa. Lajin elinympäristöä ylläpidetään.
Natura 2000-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta perusteluineen		Ei tarvita	χ	Tehtävät toimenpiteet eivät oleellisesti heikennä niitä arvoja, joiden perusteella alue/alueet on valittu Natura 2000 –verkostoon. Tämän perusteella toimenpiteet eivät vaadi luonnonsuojelulain (1996/1096 65 §) mukaista Natura 2000-arviota.			
		Tarvitaan					

Sensitiiviset lajit: 0 kpl

7 Yhteenveto lausunnoista, maanomistajien muutosehdotuksista sekä Metsähallituksen vastineet

Lausuja	Esitetty muutosehdotus / kommentti	Metsähallituksen vastaus / muutokset suunnitelmaan
Maaomistajat suunnitelman hyväksymislomakkeella	Toive, että laidunalueet suunnitellaan niin, että niiden läpi pääsee helposti kulkemaan	Laidunaitaan on suunniteltu kolme porttia ja yksi aidan ylityspaikka. Kulku laiduntamattomalle Näsebergetin alueelle järjestetään.